

ધ્યાનમ્

નમામિ નારાયણપાદપંકજં
કરોમિ નારાયણપૂજનં સદા ।
વદામિ નારાયણનામ નિર્મલં
સ્મરામિ નારાયણતત્ત્વમવ્યયમ ॥ ૧ ॥

જલે વિષ્ણુઃ સ્થલે વિષ્ણુવિષ્ણુઃ પવંતમસ્તકે ।
જ્વાલામાલાકુલે વિષ્ણુવિષ્ણુઃ સર્વંતોમુખે ॥ ૨ ॥

કરારવિદેન પદારવિદં મુખારવિદે વિનિવેશયન્તમ્ ।
વટસ્ય પત્રસ્ય પુટે શયાનં બાલં મુકુંદં મનસા સ્મરામિ ॥ ૩ ॥

શ્રી વિષ્ણુસહસ્રનામસ્તોત્ર

પૂર્વે ભાગ

ઠં શુક્લાંબરધરં વિષ્ણું શશિવર્ણં ચતુર્ભુજમ્ ।
પ્રસન્નવદનં ધ્યાયેત્ સર્વવિધનોપશાન્તયે ॥ ૧ ॥

વ્યાસં વસિષ્ઠનપ્તારં શક્તેઃ પૌત્રમકલ્મષમ્ ।
પરાશરાત્મજં વન્દે શુક્તાતં તપોનિધિમ્ ॥ ૨ ॥

વ્યાસાય વિષ્ણુરૂપાય વ્યાસરૂપાય વિષ્ણાવે ।
નમો વૈ બ્રહ્મનિધયે વાસિષ્ઠાય નમો નમઃ ॥ ૩ ॥

અવિકારાય શુદ્ધાય નિત્યાય પરમાત્મને ।
સૈકેરૂપરૂપાય વિષ્ણાવે સર્વજિષ્ણાવે ॥ ૪ ॥

યસ્ય સ્મરણમાત્રેણ જન્મસંસારબન્ધનાત્ ।
વિમુચ્યતે નમસ્તસ્મૈ વિષ્ણાવે પ્રભવિષ્ણાવે ॥ ૫ ॥

॥ ઠં નમો વિષ્ણાવે પ્રભવિષ્ણાવે ॥

શ્રી વૈશમ્પાયન ઉવાચ

શ્રુત્વા ધર્મોનશેષેણ પાવનાનિ ચ સર્વેશઃ ।
યુધિષ્ઠિરઃ શાન્તનવં પુનરેવાભ્યભાષત ॥ ૬ ॥

યુધિષ્ઠિર ઉવાચ

કિમેકં દૈવતં લોકે કિં વાપ્યેકં પરાયણમ્ ।
સ્તુવન્તઃ કં કમચેન્તઃ પ્રાપ્નુયુર્મોનવાઃ શુભમ્ ॥ ૭ ॥

કો ધર્મઃ સર્વધર્મોણાં ભવતઃ પરમો મતઃ ।
કિં જપન્ મુચ્યતે જન્તુર્જન્મસંસારબન્ધનાત્ ॥ ૮ ॥

શ્રી ભીષ્મ ઉવાચ

જગત્પ્રભું દેવદેવમ્ અનન્તં પુરુષોત્તમમ્ ।
સ્તુવન્નામસદ્શ્ત્રેણ પુરુષઃ સતતોત્થિતઃ ॥ ૯ ॥

તમેવ ચાર્યયન્નિત્યં ભક્ત્યા પુરુષમવ્યયમ્ ।
ધ્યાયન્સ્તુવન્નમસ્યંશ્ચ યજમાનસ્તમેવ ચ ॥ ૧૦ ॥

અનાદિનિધનં વિષ્ણું સર્વલોકમહેશ્વરમ્ ।
લોકાધ્યક્ષાં સ્તુવન્નિત્યં સર્વદુઃખાતિગો ભવેત્ ॥ ૧૧ ॥

બ્રહ્મણ્યમં સર્વધર્મજ્ઞં લોકાનાં કીર્તિવર્ધનમ્ ।
લોકનાથં મહદ્ભૂતં સર્વભૂતભવોદ્ભવમ્ ॥ ૧૨ ॥

એષ મે સર્વધર્મોણાં ધર્મોઽધિક્તમોઃ મતઃ ।
યદ્ભક્ત્યા પુણ્ડરીકાક્ષાં સ્તવૈરચેન્નરઃ સદા ॥ ૧૩ ॥

પરમં યો મહતેજઃ પરમં યો મહતપઃ ।
પરમં યો મહદ્બ્રહ્મ પરમં યઃ પરાયણમ્ ॥ ૧૪ ॥

પવિત્રાણાં પવિત્રં યો મંગલાનાં ચ મંગલમ્ ।
દૈવતં દેવતાનાં ચ ભૂતાનાં યોઽવ્યયઃ પિતા ॥ ૧૫ ॥

યતઃ સર્વાંશિ ભૂતાનિ ભવન્ત્યાદિયુગાગમે યસ્મિશ્ચ પ્રલયં યાન્તિ પુનરેવ યુગક્ષયે	। ॥ ૧૬ ॥
તસ્ય લોકપ્રધાનસ્ય જગન્નાથસ્ય ભૂપતે વિષ્ણોનામસહસ્ત્રં મે શ્રુજ્ઞુ પાપભયાપહમ્	। ॥ ૧૭ ॥
યાનિ નામાનિ ગૌણાનિ વિખ્યાતાનિ મહાત્મનઃ ઋષિભિઃ પરિગીતાનિ તાનિ વક્ષ્યામિ ભૂતયે	। ॥ ૧૮ ॥
ઋષિર્નામ્નાં સહસ્ત્રસ્ય વેદવ્યાસો મહામુનિઃ છન્દોઽનુષ્ટુપ્ તથા દેવો ભગવાન્ દેવકીસુતઃ	। ॥ ૧૯ ॥
અમૃતાંશૂદ્ભવો બીજં શક્તિદેવકીનન્દનઃ ત્રિસામા હૃદયં તસ્ય શાન્ત્યર્થે વિનિયુજયતે	। ॥ ૨૦ ॥
વિષ્ણું જિષ્ણું મહાવિષ્ણું પ્રભવિષ્ણું મહેશ્વરમ્ અનેકરૂપદૈત્યાન્તં નમામિ પુરુષોત્તમમ્	। ॥ ૨૧ ॥

પૂર્વે ન્યાસ

અસ્ય શ્રીવિષ્ણોદિવ્યસહસ્ત્રનામસ્તોત્રમહામન્ત્રસ્ય । શ્રી વેદવ્યાસો ભગવાન્
ઋષિઃ । અનુષ્ટુપ્ છન્દઃ । શ્રીમહાવિષ્ણુઃ પરમાત્મા શ્રીમન્નારાયણો દેવતા ।
અમૃતાંશૂદ્ભવો ભાનુરિતિ બીજમ્ । દેવકીનન્દનઃ સ્ત્રષ્ટેતિ શક્તિઃ ।
ઉદ્ભવઃ ક્ષોભણો દેવ ઇતિ પરમો મન્ત્રઃ । શંખભૃન્નદકી ચક્રીતિ કીલકમ્ ।
શાઃઙ્ગંધન્વા ગદાધર ઇત્યસ્ત્રમ્ । સ્થાંગપાણિરક્ષોભ્ય ઇતિ નેત્રમ્ । ત્રિસામા
સામગઃ સામેતિ ક્વચમ્ । આનન્દં પરબ્રહ્મેતિ યોનિઃ । ઋતુસ્સુદર્શનઃ
કાલ ઇતિ દિગ્બન્ધઃ । શ્રીવિશ્વરૂપ ઇતિ ધ્યાનમ્ । શ્રીમહાવિષ્ણુપ્રીત્યર્થે
સહસ્ત્રનામ જપે વિનિયોગઃ ॥

ધ્યાનમ્

ક્ષીરોદન્વત્પ્રદેશે શુચિમણિવિલસત્સૈકતે મૌકિતકાનાં
માલાકવૃષ્ણાસનસ્થઃ સ્ફટિકમણિનિભૈર્ મૌકિતકૈર્મણિઃપ્રતાંગઃ ।

शुभ्रैरभ्रैरदभ्रैरुपरिविरचितैर् मुक्त पीयूषवर्षैर्
आनन्दी नः पुनीयादरिनदिनगदाशंभपाशिर्मुकुन्दः ॥ १ ॥

भूः पादौ यस्य नाभिर विपदसुरनिदश्र्यन्दसूर्यौ च नेत्रे
कर्णावाशाः शिरोधौर् मुभमपि दहनो यस्य वास्तेयमब्धिः ।

अन्तस्थं यस्य विश्वं सुरनरभगगोभोगिगन्धर्वैतैः
चित्रं रंभ्यते तं त्रिभुवनवपुषं विष्णुमीशं नमामि ॥ २ ॥

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

शान्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं
विश्वाधारं गगनसर्दशं मेघवर्णं शुभांगम् ।
लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिभिर्ध्यानगत्यं
वन्दे विष्णु भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम् ॥ ३ ॥

मेघश्यामं पीतकौशेयवासं श्रीवत्सांकं कौस्तुभोद्भासितांगम् ।
पुण्योपेतं पुण्डरीकायताक्षं विष्णुं वन्दे सर्वलोकैकनाथम् ॥ ४ ॥

नमः समस्तभूतानाम् आदिभूताय भूभृते
अनेकरूपराय विष्णवे प्रभविष्णवे ॥ ५ ॥

सशंभचक्रं सकिरीटकुण्डलं सपीतवस्त्रं सरसीरुद्रुक्षणम् ! ।
सहारवक्षस्थलशोभिकौस्तुभं नमामि विष्णुं शिरसा चतुर्भुजम् ॥ ६ ॥

छायायां पारिजतस्य हेमसिंहासनोपरि
आसीनमम्बुदश्यामम् आयताक्षमलंकृतम् ॥ ७ ॥

चन्द्राननं चतुर्बाहुं श्रीवत्सांकितवक्षसम्
रुक्मिणीसत्यभामाभ्यां सहितं कृष्णमाश्रये ॥ ८ ॥

। स्तोत्रम् ।
हरिः ॐ

ॐ विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः भूतकृद्भूतभृद्भावो भूतात्मा भूतभावनः	। ॥ १ ॥
भूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परमा गतिः अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव च	। ॥ २ ॥
योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः नारसिंहवपुः श्रीमान् केशवः पुरुषोत्तमः	। ॥ ३ ॥
सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिनिधिरव्ययः संभवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः	। ॥ ४ ॥
स्वयंभूः शंभुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः	। ॥ ५ ॥
अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः विश्वकर्मा मनुस्तप्ता स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः	। ॥ ६ ॥
अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः प्रभूतरित्रककुब्धाम पवित्रं मंगलं परम्	। ॥ ७ ॥
ऽशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः द्विरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः	। ॥ ८ ॥
ऽश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृतिरात्मवान्	। ॥ ९ ॥
सुरेशः शरणां शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः अहः संवत्सरो व्यासः प्रत्ययः सर्वदर्शनः	। ॥ १० ॥
अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः वृषाकपिरमेयात्मा सर्व योगविनिः सृतः	। ॥ ११ ॥

वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्माऽसंमितः समः अमोघः पुंउरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः	। ॥ १२ ॥
रुद्रो गङ्गुशिरा बभ्रुर्विश्रुयोनिः शुचिश्रवाः अमृतः शाश्वतः स्थाशुर्वरारोहो महातपाः	। ॥ १३ ॥
सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः वेदो वेदविद्व्यंगो वेदांगो वेदवित्कविः	। ॥ १४ ॥
लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृतः चतुरात्मा चतुर्व्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः	। ॥ १५ ॥
ब्राह्मिष्णुर्भोजनं भोक्ता संहिष्णुर्जगदादिजः अनद्यो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः	। ॥ १६ ॥
उपेन्द्रो वामनः प्रांशुर् अमोघः शुचिरुर्जितः अतीन्द्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मा नियमो यमः	। ॥ १७ ॥
वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः अतीन्द्रियो महामायो महोत्साहो महाबलः	। ॥ १८ ॥
महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः अनिर्देश्यवपुः श्रीमान् अमेयात्मा महाद्विधृक्	। ॥ १९ ॥
महेश्वासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतां गतिः अनिरुद्धः सुरानंदो गोविंदो गोविदां पतिः	। ॥ २० ॥
मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः हिरण्यनाभः सुतपाः पद्मनाभः प्रजापतिः	। ॥ २१ ॥
अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः संघाताः संधिमान् स्थिरः अजो दुर्मर्षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारिहा	। ॥ २२ ॥
गुरुर्गुरुतमो धाम सत्यः सत्यपराङ्मः निमिषोऽनिमिषः स्त्रग्वी वाचस्पतिरुदारधीः	। ॥ २३ ॥

अग्रणीग्रामिणीः श्रीमान् न्यायो नेता समीरणः सहस्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात्	। ॥ २४ ॥
आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः संप्रमर्दनः अहः संवर्तको वह्निर अनिलो धरणीधरः	। ॥ २५ ॥
सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभृग्विभृः सत्कर्ता सत्कृतः साधुर्जहनुर्नारायणो नरः	। ॥ २६ ॥
असंख्येयोऽप्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः	। ॥ २७ ॥
वृषाही वृषभो विष्णुर्वृषपर्वा वृषोदरः वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः	। ॥ २८ ॥
सुभुजो दुर्धरो वाग्मी महेंद्रो वसुदो वसुः नैकरुपो बृहद्वपः शिपिविष्टः प्रकाशनः	। ॥ २९ ॥
ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः ऋद्धः स्पष्टाक्षरो मंत्रश्र्यंदांशुभस्करद्युतिः	। ॥ ३० ॥
अमृतांशूदभवो भानुः शशबिंदुः सुरेश्वरः औषधं जगतः सेतुः सत्यधर्मपराक्रमः	। ॥ ३१ ॥
भूतभव्यभवन्नाथः पवनः पावनोऽनलः कामहा कामकृत् कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः	। ॥ ३२ ॥
युगादिकृद् युगावर्तो नैकमायो महाशनः अर्दशोऽव्यक्त रुपश्च सहस्रजिह्वनन्तजित्	। ॥ ३३ ॥
छष्टोऽविशिष्टः शिष्टेष्टः शिभंडो नहुषो वृषः क्रोधहा क्रोधकृत्कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः	। ॥ ३४ ॥
अर्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः अपांनिधिरधिष्ठानम् अप्रमतः प्रतिष्ठितः	। ॥ ३५ ॥

સ્કંદઃ સ્કંદધરો ધુર્યો વરદો વાયુવાહનઃ વાસુદેવો ભૃહદ્ભાનુર્ આદિદેવઃ પુરંદરઃ	। ॥ ૩૬ ॥
અશોકસ્તારજાસ્તારઃ શૂરઃ શૌરિર્જનેશ્વરઃ અનુકૂલઃ શતાવર્તઃ પદમી પદમનિભેક્ષણઃ	। ॥ ૩૭ ॥
પદમનાભોડરવિદાક્ષઃ પદમગર્ભઃ શરીરભૃત્ મહર્દ્ધિર્ઋદ્ધો વૃદ્ધાત્મા મહાક્ષો ગરુડધ્વજઃ	। ॥ ૩૮ ॥
અતુલઃ શરભોઃ ભીમઃ સમયજ્ઞો હવિર્દરિઃ સર્વલક્ષણલક્ષણ્યો લક્ષ્મીવાન્ સમિતિજયઃ	। ॥ ૩૯ ॥
વિક્ષરો રોહિતો માર્ગો હેતુર્દામોદરઃ સહઃ મહીધરો મહાભાગો વેગવાનમિતાશનઃ	। ॥ ૪૦ ॥
ઉદ્ભવઃ ક્ષોભણો દેવઃ શ્રીગર્ભઃ પરમેશ્વરઃ કરણં કારણં કર્તા વિકર્તા ગહનો ગુહઃ	। ॥ ૪૧ ॥
વ્યવાસો વ્યવસ્થાનઃ સંસ્થાનઃ સ્થાનદો ધ્રુવઃ પરદ્વિઃ પરમસ્પષ્ટસ્તુષ્ટઃ પુષ્ટઃ શુભેક્ષણઃ	। ॥ ૪૨ ॥
રામો વિરામો વિરજો માર્ગો નેયો નયોડનયઃ વીરઃ શક્તિમતાં શ્રેષ્ઠો ધર્મો ધર્મવિદ્યુતમઃ	। ॥ ૪૩ ॥
વૈકુંઠઃ પુરુષઃ પ્રાણઃ પ્રાણદઃ પ્રજાવઃ પૃથુઃ હિરણ્યગર્ભઃ શત્રુઘ્નો વ્યાપ્તો વાયુરધોક્ષજઃ	। ॥ ૪૪ ॥
ઋતુઃ સુદર્શનઃ કાલઃ પરમેષ્ઠી પરિગ્રહઃ ઉગ્રઃ સંવત્સરો દક્ષો વિશ્રામો વિશ્વદક્ષિણઃ	। ॥ ૪૫ ॥
વિસ્તારઃ સ્થાવરસ્થાણુઃ પ્રમાણં ભીજમવ્યયમ્ અર્થોડનર્થો મહાકોશો મહાભોગો મહાધનઃ	। ॥ ૪૬ ॥
અનિર્વિણ્ણઃ સ્થવિષ્ઠોડભૂર્ધર્મયૂપો મહામખઃ નક્ષત્રનેમિર્નક્ષત્રી ક્ષમઃ ક્ષામઃ સમીહનઃ	। ॥ ૪૭ ॥

यज्ञ ईज्यो महेश्वश्च क्रतुः सत्रं सतां गतिः सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम्	। ॥ ४८ ॥
सुप्रतः सुमुञ्जः सूक्ष्मः सुधोषः सुभृदः सुहृत् मनोहरो जितक्रोधो वीरबाहुर्विदारणः	। ॥ ४९ ॥
स्वापनः स्वपशो व्यापी नैकात्मा नैककर्मकृत् वत्सरो वत्सलो वत्सी रत्नगर्भो धनेश्वरः	। ॥ ५० ॥
धर्मगुब्धर्मकृद्गर्भी सद्संस्कारमक्षरम् अविज्ञाता सहस्रांशुर्विधाता कुतलक्षणाः	। ॥ ५१ ॥
गणस्तिनेमिः सत्वस्थः सिंहो भूतमहेश्वरः आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृद्गुरुः	। ॥ ५२ ॥
उत्तरो गोपतिर्गोप्ता ज्ञानगम्यः पुरातनः शरीर भूतभृद्भोक्ता कपीन्द्रो भूरि दक्षिणः	। ॥ ५३ ॥
सोमपोऽमृतपः सोमण पुरुजित्पुरुसत्तमः विनयो जयः सत्यसंधो दाशार्हः सात्वतांपतिः	। ॥ ५४ ॥
श्रीवो विनयिता सक्षी मुकुंदोऽमितविद्धमः अम्भोनिधिरनन्तात्मा महोदधिशयोऽन्तकः	। ॥ ५५ ॥
अज्ञो महार्हः स्वाभाव्यो जितामित्रः प्रमोदनः आनंदो नंदनो नंदः सत्यधर्मा त्रिविद्धमः	। ॥ ५६ ॥
महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीपतिः त्रिपदस्त्रिदशाध्यक्षो महाशृंगः कृतांतकृत्	। ॥ ५७ ॥
महावराहो गोविंदः सुषेणः कनकांगदी गुह्यो गभीरो गहनो गुप्तश्चक्रगदाधरः	। ॥ ५८ ॥
वेधाः स्वांगोऽजितः कृष्णो दंडः संकर्षणोऽच्युतः वुरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महामनाः	। ॥ ५९ ॥

ભગવાન્ ભગદાનંદી વનમાલી હલાયુધઃ આદિત્યો જ્યોતિરાદિત્યઃ સહિષ્ણુર્ગતિસતમઃ	। ॥ ૬૦ ॥
સુધન્વા ખંડપરશુર્દરુણો દ્વિવિજાપ્રદઃ દિવિસ્પૃક્સર્વદર્દગ્વ્યાસો વાચસ્પતિરયોનિજઃ	। ॥ ૬૧ ॥
ત્રિસામા સામગઃ સામ નિર્વાણં ભેષજં ભિષક્ સંન્યાસકૃચ્છમઃ શાંતો નિષ્ઠા શાંતિઃ પરાયણમ્	। ॥ ૬૨ ॥
શુભાંગઃ શાંતિદઃ સ્પષ્ટા કુમુદઃ કુવલેશયઃ ગોહિતો ગોપતિર્ગોપ્તા વૃષભાક્ષો વૃષપ્રિયઃ	। ॥ ૬૩ ॥
અનિવર્તી નિવૃતાત્મા સંક્ષેપ્તા ક્ષેમકૃચ્છિવઃ શ્રીવત્સવક્ષાઃ શ્રીવાસઃ શ્રીપતિઃ શ્રીમતાંવરઃ	। ॥ ૬૪ ॥
શ્રીદઃ શ્રીશઃ શ્રીનિવાસઃ શ્રીનિધિઃ શ્રીવિભાવનઃ શ્રીધરઃ શ્રીકરઃ શ્રેયઃ શ્રીમાંલ્લોકત્રયાશ્રયઃ	। ॥ ૬૫ ॥
સ્વક્ષઃ સ્વંગઃ શતાનંદો નંદિજ્યોતિર્ગણેશ્વરઃ વિજિતાત્માડવિધેયાત્મા સત્કીર્તિશિષ્ણસંશયઃ	। ॥ ૬૬ ॥
ઉદીર્ણઃ સર્વતશ્ર્ચક્ષુર્ અનીશઃ શાશ્વતસ્થિરઃ ભૂશયો ભૂષણો ભૂતિર્વિશોકઃ શોકનાશનઃ	। ॥ ૬૭ ॥
અર્ચિષ્માનર્ચિતઃ કુંભો વિશુદ્ધાત્મા વિશોધનઃ અનિરુદ્ધોડપ્રતિરથઃ પ્રદ્યુમ્નોડમિતવિક્રમઃ	। ॥ ૬૮ ॥
કાલનેમિનિહા વીરઃ શૌરિઃ શૂરજનેશ્વરઃ ત્રિલોકાત્મા ત્રિલોકેશઃ કેશવઃ કેશિહા હરિઃ	। ॥ ૬૯ ॥
કામદેવઃ કામપાલઃ કામી કાંતઃ કૃતાગમઃ અનિર્દેશ્યવપુર્વિષ્ણુર્વીરોડનન્તો ધનંજયઃ	। ॥ ૭૦ ॥
બ્રહ્મણ્યો બ્રહ્મકૃદ્બ્રહ્મા બ્રહ્મ બ્રહ્મવિવર્ધનઃ બ્રહ્મવિદ્ બ્રાહ્મણો બ્રહ્મી બ્રહ્મજ્ઞો બ્રાહ્મણપ્રિયઃ	। ॥ ૭૧ ॥

महाङ्गमो महाङ्गर्मा महातेज महाेरगः महाङ्गतर्मुहायज्वा महायज्ञो महाहविः	। ॥ ७२ ॥
स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोतारङ्गप्रियः पूर्णाः पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः	। ॥ ७३ ॥
मनोजवस्तीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः	। ॥ ७४ ॥
सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूतिः सत्परायणः शूरसेनो यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः	। ॥ ७५ ॥
भूतावासो वासुदेवः सर्वासुनिलयोऽनलः दर्पहा दर्पदो दर्पो दुर्धरोऽथा पराजितः	। ॥ ७६ ॥
विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान् अनेकमूर्तिरव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः	। ॥ ७७ ॥
ऐको नैकः सव कः किं यत्तत्पदमनुत्तमम् लोकबन्धुर्लोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः	। ॥ ७८ ॥
सुवर्णवर्णो हेमांगो वरांगश्र्यं दनांगदी वीरहा विषमः शून्यो धृताशीरचलश्र्यलः	। ॥ ७९ ॥
अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रिलोकधृक् सुमेधा मेधज्ञो धन्यः सत्यमेधा धराधरः	। ॥ ८० ॥
तेजोवृषो दृतिधरः सर्वशस्त्रभृतांवरः प्रगद्यो निग्रद्यो व्यग्रो नैकशृंगो गदाग्रजः	। ॥ ८१ ॥
चतुर्भूतिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्युहश्चतुर्गतिः चतुरात्मा चतुर्बावश्चतुर्वेदविदेकपात्	। ॥ ८२ ॥
समावर्तोऽनिवृत्तात्मा दुर्जयो दुरतिक्रमः दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिहा	। ॥ ८३ ॥

શુભાંગો લોકસારંગઃ સુતંતુસ્તંતુવર્ધનઃ ઈદ્ધર્મા મહાકર્મા કૃતકર્મા કૃતાગમઃ	। ॥ ૮૪ ॥
ઉદ્ભવઃ સુંદરઃ સુંદો રત્નનાભઃ સુલોચનઃ અર્કો વાજસનઃ શૃંગી જ્યંતઃ સર્વવિજજયી	। ॥ ૮૫ ॥
સુવર્ણાભિંદુરક્ષોભ્યઃ સર્વવાગીશ્વરેશ્વરઃ મહાહ્લો મહાગર્તો મહાભૂતો મહાનિધિઃ	। ॥ ૮૬ ॥
કુમુદઃ કુંદરઃ કુંદઃ પર્જન્યઃ પાવનોડનિલઃ અમૃતાંશોડમૃતવપુઃ સર્વજ્ઞઃ સર્વતોમુખઃ	। ॥ ૮૭ ॥
સુલભઃ સુપ્રતઃ સિદ્ધઃ શત્રુજિરઘ્નુતાપનઃ ન્યગ્રોઘોદુંભરોડશ્વત્યશ્વાણૂ રાંધ્રનિષૂદનઃ	। ॥ ૮૮ ॥
સહસ્ત્રાર્ચિઃ સપ્તજિહ્વઃ સપ્તૈઘાઃ સપ્તવાહનઃ અમૂર્તિરનઘોડચિન્ત્યો ભયકૃદ્ ભયનાશનઃ	। ॥ ૮૯ ॥
અણુર્ભૃહ્કૃશઃ સ્થૂલો ગુણભૃન્નિર્ગુણો મહાન્ અઘૃતઃ સ્વઘૃતઃ સ્વાસ્યઃ પ્રાગ્વંશો વંશવર્દનઃ	। ॥ ૯૦ ॥
ભારભૃત્ કથિતો યોગી યોગીશઃ સર્વકામદઃ આશ્રમઃ શ્રમણઃ ક્ષામઃ સુપુર્ણોવાયુવાહનઃ	। ॥ ૯૧ ॥
ઘનુર્ઘરો ઘનુર્વેદો દંડો દમયિતા દમઃ અપરાજિતઃ સર્વસહો નિયંતા નિયમોડયમઃ	। ॥ ૯૨ ॥
સત્વાન્ સાત્વિકઃ સત્યઃ સત્યઘર્મપરાયણઃ અભિપ્રાયઃ પ્રિયાર્હોડર્હઃ પ્રિયકૃત્ પ્રીતિવર્ધનઃ	। ॥ ૯૩ ॥
વિહાયસગતિર્જ્યોતિઃ સુરુચિર્હૃતભુગ્વિભુઃ રવિવિરોચનઃ સૂર્ય સવિતા રવિલોચનઃ	। ॥ ૯૪ ॥
અનંતો હૃતભુગ્ભોક્તા સુખદો નૈકજોડગ્રજઃ અનિર્વિણ્ણઃ સદામર્ષી લોકાધિષ્ઠાનમદ્ભુતઃ	। ॥ ૯૫ ॥

સનાત્સનાતનતમઃ કપિલઃ કપિરવ્યયઃ સ્વસ્તિદઃ સ્વસ્તિકૃત્સ્વસ્તિ સ્વસ્તિભુક્ સ્વસ્તિદક્ષિણઃ	। ॥ ૯૬ ॥
અરૌદ્ધઃ કુંડલી ચક્રી વિક્રમ્યૂર્જિતશાસનઃ શબ્દાતિગઃ શબ્દસહઃ શિશિરઃ શર્વરીકરઃ	। ॥ ૯૭ ॥
અકૂરઃ પેશલો દક્ષો દક્ષિણઃ ક્ષમિણાંવરઃ વિદ્વતમો વીતભયઃ પુણ્યશ્રવણકીર્તનઃ	। ॥ ૯૮ ॥
ઉતારણો દુષ્કૃતિહા પુણ્યો દુસ્વપ્નનાશનઃ વીરહા રક્ષણઃ સંતાો જીવનઃ પર્યવસ્થિતઃ	। ॥ ૯૯ ॥
અનંતરૂપોડનંતશ્રીર્જિતમન્યુર્ભયાપહઃ ચતુરસ્ત્રો ગભીરાત્મા વિદિશો વ્યાદિશો દિશઃ	। ॥ ૧૦૦ ॥
અનાદિર્ભૂર્ભુવો લક્ષ્મીઃ સુવીરો રુચિરાંગદઃ જનનો જનજન્માદિર્ભીમો ભીમપરાક્રમઃ	। ॥ ૧૦૧ ॥
આધારનિલયોડધાતા પુષ્પહાસઃ પ્રજાગરઃ ભર્ધ્વગઃ સત્પથાચારઃ પ્રાણદઃ પ્રજાવઃ પજાઃ	। ॥ ૧૦૨ ॥
પ્રમાણં પ્રાણનિલયઃ પ્રાણભૂત પ્રાણજીવનઃ તત્ત્વં તત્ત્વવિદેકાત્મા જન્મમૃત્યુજરાતિગઃ	। ॥ ૧૦૩ ॥
ભૂર્ભુવઃસ્વસ્તરુસ્તારઃ સવિતા પ્રપિતામહઃ યજ્ઞો યજ્ઞપતિર્યજ્વા યજ્ઞાંગો યજ્ઞવાહનઃ	। ॥ ૧૦૪ ॥
યજ્ઞભૃદ્ યજ્ઞકૃદ્ યજ્ઞી યજ્ઞભુગ્યજ્ઞસાધનઃ યજ્ઞાંતકૃદ્ યજ્ઞગૃહ્યમ્ અન્નમન્નાદ એવ ચ	। ॥ ૧૦૫ ॥
આત્મયોનિઃ સ્વયંજાતો વૈખાનઃ સામગાયનઃ દેવકીનંદનઃ સ્ત્રષ્ટા ક્ષિતીશઃ પાપનાશનઃ	। ॥ ૧૦૬ ॥
શંખભૃન્નંદકી ચક્રી શાઙ્ગધન્વા ગદાધરઃ સ્થાંગપાણિરક્ષોભ્યઃ સર્વપ્રહરણાયુધઃ સર્વપ્રહરણાયુધ ઐ નમ ઈતિ	। ॥ ૧૦૭ ॥

वनमाली गद्दी शाङ्गी शंभी चङ्गी च नन्दकी
श्रीमान्नारायणो विष्णुर्वासुदेवोऽभिरक्षतु

।
॥ १०८ ॥

श्री वासुदेवोऽभिरक्षतु ॐ नम इति

इतिश्रुति

इतीदं कीर्तनीयस्य केशवस्य महात्मनः
नाम्नां सहस्रं दिव्यानामशेषेण प्रकीर्तितम्

।
॥ १ ॥

य इदं शृणुयान्नित्यं यश्चापि परिकीर्तयेत्
नाशुभं प्राप्नुयात् किञ्चित् सोऽमुत्रोह च मानवः

।
॥ २ ॥

वेदान्तगो ब्राह्मणः स्यात् क्षत्रियो विजयी भवेत्
वैश्यो धनसमृद्धः सयार्यदूढः सुभमवाप्नुयात्

।
॥ ३ ॥

धर्मार्थीप्राप्नुयाद्धर्मम् अर्थार्थी चार्थमाप्नुयात्
कामानवाप्नुयात् कामी प्रजार्थीचाप्नुयात् प्रजाम्

।
॥ ४ ॥

भक्तिमान् यः सदोत्थाय शुचिस्तदगतमानसः
सहस्रं वासुदेवस्य नाम्नामेतत् प्रकीर्तयेत्

।
॥ ५ ॥

यशः प्राप्नोति विपुलं ज्ञातिप्राधान्यमेव च
अचलां श्रियमाप्नोति श्रेयः प्राप्नोत्यनुत्तमम्

।
॥ ६ ॥

न भयं क्वचिदाप्नोति वीर्यं तेजश्च विन्दति
भवत्यरोगो द्युतिमान् भद्ररूपगुणान्वितः

।
॥ ७ ॥

रोगार्तो मुच्यते रोरुद्वो भद्रो मुच्यते भन्धनात्
भयान् मुच्येत भीतस्तु मुच्येतापन्न आपदः

।
॥ ८ ॥

दुर्गाश्रयितरत्याशु पुरुषोत्तमम्
स्तुवन् नामसहस्रेण नित्यं भक्तिसमीपतः

।
॥ ९ ॥

वासुदेवाश्रयो मर्त्यो वासुदेवपरायणः सर्वपापविशुद्धात्मा याति ब्रह्म सनातनम्	। ॥ १० ॥
न वासुदेवभक्तानामशुभं विद्यते क्वचित् जन्ममृत्युजराव्याधिभयं नैवोपजायते	। ॥ ११ ॥
ऽमं स्तवमधीयानः श्रद्धाभक्तिसमन्वितः युज्येतात्मसुभक्षान्तिश्रीधृतिस्मृतिकीर्तिभिः	। ॥ १२ ॥
न क्रोधो न च मात्सर्यं न लोभो नाशुभा मतिः भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां पुरुषोत्तमे	। ॥ १३ ॥
द्वौः सचन्द्रार्कनक्षत्रां ङं दिशो भूर्महोदधिः वासुदेवस्य वीर्येण विधृतानि महात्मनः	। ॥ १४ ॥
ससुरासुरगन्धर्वं सयक्षोरगराक्षसम् जगद्धशे वर्ततेऽं कृष्णस्य सचराचरम्	। ॥ १५ ॥
ऽद्वियाणि मनो बुद्धिः सत्त्वं तेजो भवं धृतिः वासुदेवात्मकान्याहुः क्षेत्रं क्षेत्रज्ञ एव च	। ॥ १६ ॥
सर्वागमानामाचारः प्रथमं परिकल्पते आचरप्रभवो धर्मो धर्मस्य प्रभुरच्युतः	। ॥ १७ ॥
ऋषयः पितरो देवा महाभूतानि धातवः जंगमाजंगमं येऽं जगन्नारायणोद्भवम्	। ॥ १८ ॥
योगो ज्ञानं तथा सांख्यं विद्याः शिल्पादि कर्म च वेदाः शास्त्राणि विज्ञानमेतत्सर्वं जनार्दनात्	। ॥ १९ ॥
अको विष्णुर्महद्भूतं पृथग् भूतान्यनेकशः त्रींल्लोकान् व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुगव्ययः	। ॥ २० ॥
ऽमं स्तवं भगवतो विष्णोर्व्यसेन कीर्तितम् पठेद्य ऽच्छेत्पुरुषः श्रेयः प्राप्तुं सुभानि च	। ॥ २१ ॥

વિશ્વેશ્વરમજં દેવં જગતઃ પ્રભુમવ્યયમ્ ।
ભજન્તિ યે પુષ્કરાક્ષં ન તે યાન્તિ પરાભવમ્ ॥ ૨૨ ॥

॥ ન તે યાન્તિ પરાભવં ઐ નમ ઈતિ ॥

વિશેષ ફલશ્રુતિ

અર્જુન ઉવાચ

પદમપત્રવિશાલાક્ષ પદમનાભ સુરોત્તમ ।
ભક્તાનામનુરક્તાનાં ત્રાતા ભવ જનાર્દન ॥ ૧ ॥

શ્રી ભગવાનુવાચ

યો માં નામસહસ્ત્રોણ સ્તોતુમિચ્છતિ પાંડવ ।
સોઽહમેકેન શ્લોકેન સ્તુત એવ ન સંશયઃ ॥ ૨ ॥
॥ સ્તુત એવ ન સંશયઃ ઐ નમ ઈતિ ॥

વ્યાસ ઉવાચ

વાસનાદ્વાસુદેવસ્ય વાસિતં ભુવનત્રયમ્ ।
સર્વભૂતનિવાસોઽસિ વાસુદેવ નમોઽસ્તુ તે ॥ ૩ ॥
॥ વાસુદેવ નમોઽસ્તુ ત ઐ નમ ઈતિ ॥

પાર્વત્યુવાચ

કેનોપાયેન લઘુના વિષ્ણોર્નામસહસ્ત્રકમ્ ।
પઠ્યતે પઙ્કિડૈર્નિત્યં શ્રોતુમિચ્છામ્યહં પ્રભો ॥ ૪ ॥

ઈશ્વર ઉવાચ

શ્રી રામ રામેતિ રમે રામે મનોરમે ।
સહસ્ત્રનામ તતુલ્યં રામનામ વરાનને ॥ ૫ ॥

॥ श्री रामनाम परानने ॐ नम इति ॥

ब्रह्मोवाच

नमोऽस्त्वनन्ताय सहस्रमूर्तये
सहस्रपादाक्षिशिरोबाहुवे ।
सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते
सहस्रकोटियुगधारिणे नमः ॥ ६ ॥

॥ सहस्रकोटियुगधारिणे नमः ॐ नम इति ॥

संजय उवाच

यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्रा पार्थो धनुर्धरः ।
तत्र श्री विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥ ७ ॥

श्रीभगवानुवाच

अनन्याश्रित्यन्तयन्तो मां ये जनाः पर्यपासते ।
तेषां नित्याभियुक्तानां योगक्षेमं वहान्यहम् ॥ ८ ॥

परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्टताम् ।
धर्मसंस्थापनार्थाय संभवामि युगे युगे ॥ ९ ॥

शुभकामना

आर्ता विषण्णाः शिथिलाश्च बीताः
घोरेषु च व्याधिषु वर्तमानाः ।
संकीर्त्य नारायण शब्दमात्रं
विमुक्तदुःखाः सुखिनो भवन्ते ॥ १० ॥

ક્ષમાપન

યદક્ષરપદબ્રુષ્ટં માત્રાહીનં ચ યદભવેત્ ।
તત્સર્વે ક્ષમ્યતાં દેવ નારાયણ નમોઽસ્તુતે ॥ ૧૧ ॥

કાચેન વાચા મનસેન્દ્રિયૈર્વા
બુદ્ધયાત્મના વા પ્રકૃતેઃ સ્વભાવાત્ ।
કરોમિ યદ્યત્ સકલં પરસ્મૈ
નારાયણાયેતિ સમર્પયામિ ॥ ૧૨ ॥

ઇતિ શ્રીમદ્દાભારતે શતસાહસ્રત્રયાં સંહિતાયાં વૈયાસિક્યામ અનુશાસનિકે પર્વણિ
ભીષ્મયુધિષ્ઠર સંવાદે શ્રીવિષ્ણોર્સહસ્રત્રનામસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્ ॥